

משרד המשפטים

האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

k7765456 www.fotosearch.com

קבלת החלטות נתמכת

תיקון מס' 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות

תפיסה חברתית חדשה:

- מעבר מתפיסה פטרנליסטית לאוטונומית כלפי קבוצות אוכלוסייה.
- דגש על כיבוד רצונו של האדם (בעבר - טובתו).
- שמיעת האדם.
- שיתוף בהחלטות, עידוד חיים עצמאיים.
- האדם במרכז ולא המוגבלות.

דנה כרמון

האישה הראשונה בישראל ששינתה מינוי של אפוטרופוס למינוי של תומך
החלטה:

”רציתי להיות עצמאית, כמו כולם”

קבלת החלטות נתמכת

קבלת החלטות נתמכת מאפשרת לאדם המתקשה בקבלת החלטות בענייניו ובמימושן (המכונה "מקבל ההחלטות"), להסתייע באדם אחר (המכונה "תומך החלטות") בתהליך קבלת ההחלטה וביישומה, באופן המותאם לצרכיו, להבנתו ומונגש ככל האפשר למגבלתו.

היכן מוסדר?

- ס' 67 לחוק
- 'נוהל בעניין מינוי תומך החלטות על ידי בית המשפט'
(גובש עד להסדרת הנושא בתקנות)

למי ניתן למנות תומך החלטות?

- אדם בגיר (מעל גיל 18) המתגורר באופן קבוע בישראל
- יכול לקבל החלטות בקשר לענייניו בעצמו עם קבלת תמיכה
- יכול לבטא את רצונו (גם אם יש לו צורך בהתאמות או בהנגשת המידע)
- **מסכים** שימונה לו תומך החלטות

מי יכול להתמנות כתומך החלטות?

- אדם בגיר
- מקבל ההחלטות מעוניין במינויו.
- לא מונה לו אפוטרופוס ולא נכנס לתוקף ייפוי כוח מתמשך בעניינו, כל עוד המינוי כאמור בתוקף
- לא קיים בינו לבין מקבל ההחלטות ניגוד עניינים (מובהק)
- הוא אינו משמש כאפוטרופוס מקצועי או מועסק על ידי תאגיד אפוטרופסות
- הוא נתן הסכמתו לשמש כתומך החלטות לתקופה ממושכת

תפקידיו של תומך ההחלטות

- לסייע לאדם לקבל מידע מכל גוף (כמו: ביטוח לאומי, קופת חולים ובנקים)
- לסייע לאדם בהבנת המידע הנדרש לו לשם קבלת החלטות, לרבות החלופות האפשריות והשלכותיהן (הסבר בשפה פשוטה וברורה המובנת והנגשה)
- לסייע לאדם במימוש החלטותיו ובמיצוי זכויותיו (בהיקף ובדרך שתיקבע בתקנות)
- **למקבל ההחלטות אחריות מלאה על טיב ההחלטה והוא גם החתום עליה. תומך ההחלטות אינו מקבל החלטות חלופי.**

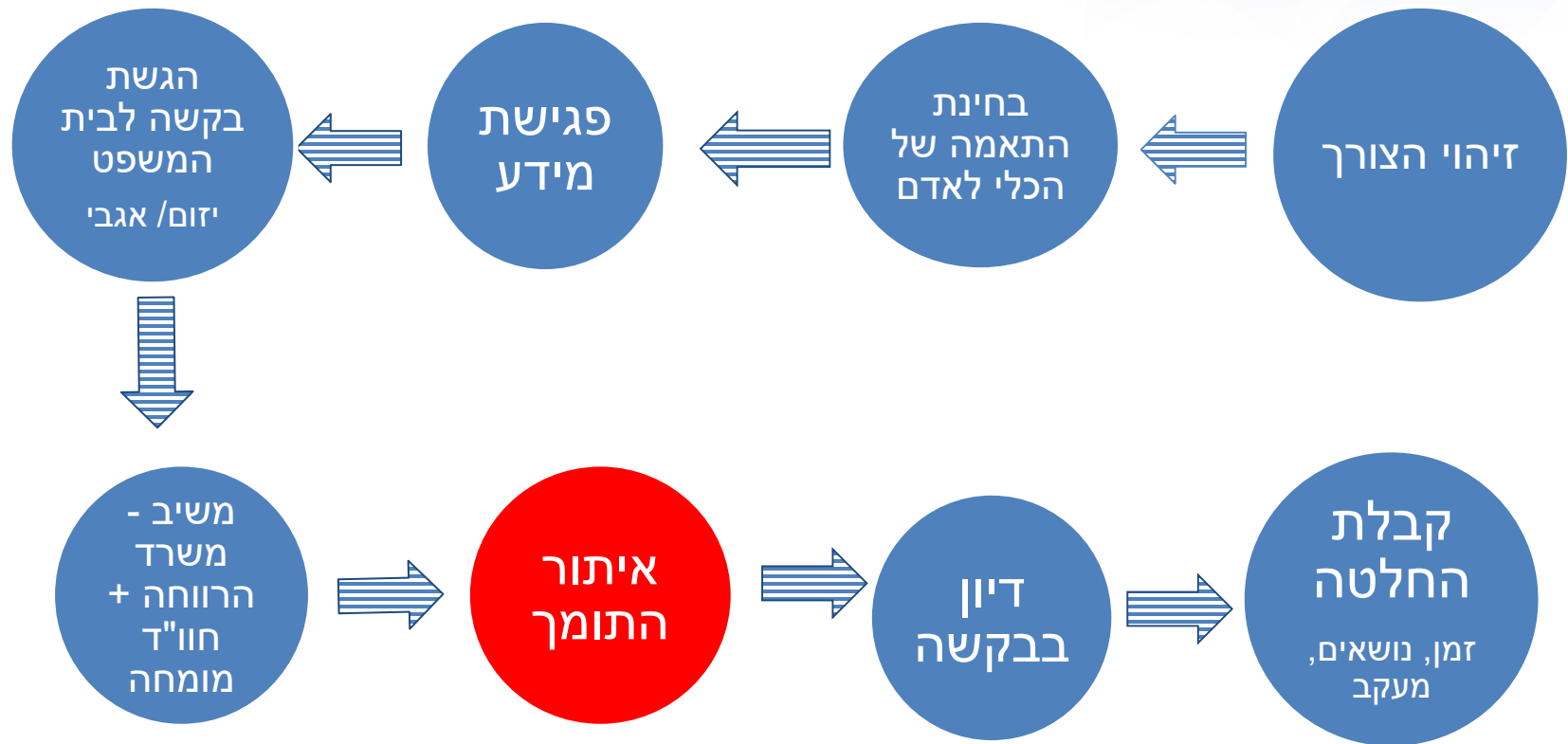

ביצוע פעולות על ידי תומך החלטות

- תומך החלטות יבצע פעולות רק לבקשת האדם, מראש ובדרך מתועדת או לחילופין, אם בית המשפט קבע לתומך ההחלטות סמכויות נוספות לשמירת ענייניו של מקבל ההחלטות לפי ס' 68 לחוק.
- סמכויות תומך החלטות במימוש החלטות:
 - תומך לא יבצע בשמו פעולות שיש לבצען באופן אישי (דוגמת אימוץ, השתתפות בבחירות, המרת דת)
 - ביצוע פעולות מסוימות מותנה באישור בית המשפט (דוגמת עסקאות נדל"ן, מתנות, תרומות, ערבויות או הלוואות מסוימות)
- פעולה משפטית בין מקבל ההחלטות לתומך ההחלטות או קרוביו דורשת אישור בית המשפט מראש (לרבות קביעת שכר והחזר הוצאות לתומך החלטות)

הליך מינוי תומך החלטות

הגשת הבקשה לבית המשפט

- מינוי תומך בקבלת החלטות ייעשה **בצו בית המשפט** לענייני משפחה
- בהחלטה למנות תומך בקבלת החלטות יפורטו **העניינים** שלגביהם ישמש כתומך בקבלת החלטות, **תיקבע תקופת המינוי**, ויקבעו **תפקידיו וסמכויותיו** של התומך.
- צו המינוי **יפקע** אם חדלו להתקיים בתומך ההחלטות התנאים למינוי כתומך, התקיימות תנאי לפקיעה שנקבע על ידי בית המשפט, פטירת מקבל ההחלטות או התומך או בסיום קשר זוגי בין מקבל ההחלטות לתומך, אלא אם נקבע בצו אחרת

k7765456 www.fotosearch.com

איתור תומך החלטות

- מקבל ההחלטות אמור לאתר אדם מסביבתו הקרובה, שהוא סומך עליו ומעוניין שיתמנה כתומך החלטות עבורו, בהתנדבות או בשכר.
- אם אין בסביבתו של מקבל ההחלטות אדם שיכול להתאים לתפקיד, ניתן לאתר תומך החלטות שאין בינו לבין מקבל ההחלטות היכרות מוקדמת על מנת שימלא את התפקיד - **תומך החלטות מתנדב/ מקצועי**

תחומי המינוי של תומך ההחלטות

תומך ההחלטות מסייע בנושאים בהם התמנה לכך על ידי בית המשפט, בדרך כלל לפי בקשת מקבל ההחלטות.

העניינים האפשריים:

1. **עניינים רכושיים** (דוגמת ניהול חשבון בנק, חתימה על חוזים והסכמים שיש בהם עניין כספי)
2. **עניינים אישיים** (דוגמת בחירת מקום מגורים, תעסוקה או פעילות פנאי)
3. **עניינים רפואיים** (דוגמת החלטה לגבי טיפול רפואי)

פיקוח

- מפקחי האפוטרופוס הכללי רשאים לבקש ממקבל ההחלטות, מתומך ההחלטות או מכל גורם אחר מידע או מסמכים הנוגעים לביצוע תפקידו של תומך ההחלטות. במידת הצורך, ניתן גם לתאם ביקור אצל מקבל ההחלטות.
- כמו כן, אם יש תלונה בנוגע לתפקודו של תומך ההחלטות, ניתן להגיש אותה לממונה על תלונות הציבור באפוטרופוס הכללי.

החזון

קבלת החלטות נתמכת כחלק בלתי נפרד מהשירותים הקיימים והמוסדרים על ידי מערכות המשפט והרווחה במדינת ישראל, אשר תשמש כלי לאנשים המתקשים בקבלת החלטות. אלפי אנשים המסתייעים בתומך החלטות מדי שנה, כאשר רק במקרים חריגים בהם תמיכה אינה מספיקה, פונים למינוי אפוטרופוס.

אמצעי הגנה על נכסים וכספים

- הערת אזהרה בטאבו
- כרטיסי חיוב מוגבלים
- הגבלות בחשבון הבנק
- חשבון נאמנות

ניתן למצוא מידע מפורט בחוברת של ארגון בזכות בקישור:

<http://bizchut.org.il/he/wp-content/uploads/2015/02/free.jpg>

יצירת קשר

- גב' אורנית דן, ממונה ארצית על קבלת החלטות נתמכת, אפוטרופוס הכללי - ornitdan@gmail.com טל: 0556838798
- עו"ד ועו"ס עדי שיינבך, רכזת ארצית קבלת החלטות נתמכת וייפוי כוח מתמשך, אפוטרופוס הכללי - 02-5311778 AdiShen@justice.gov.il
- עו"ד טל פוקס, ניתן לפנות בנושאים הקשורים לקשר עם הבנקים - talfu@justice.gov.il

